

bogomil karlavaris

galerija doma jna

dragan nagorni

Slikar u prvom periodu svog razvoja polazi od običnih predmeta (Lutka, 1955), da bi se u kasnijim radovima orijentisao na vojvodanski pejzaž, koji još uvek izražava živo kretanje prirode i tople kolorističke odnose (Zemlja, 1961). Slike od 1963. godine udaljuju Karlavarisovo slikarstvo od ranije opisne koncepcije prirode (Dvorište Beogradskog grafičkog zavoda, 1963). Predmeti se gube na horizontalnoj ravni panorame, koja će ih postepeno apsorbovati. U najnovijim radovima Karlavaris nastavlja svoju nekadašnju slikarsku priču unoseći neke novine koje se sastoje u purificiranju pejzaža od naracije. Pejzaž je krajnje stilizovan smirenom koloristikom, tonski mirnim površinama samo pojedini predmeti remete mir slike. U širokoj perspektivi horizontalnih obrisa, u linearno diferenciranom predelu, čovek je prisutan samo posredno u predmetima — jedinog posledici svog bivstvovanja (Predeo kod Sente, 1965.). Na nekim drugim slikama multipli-

cirani usamljeni objekti izgubili su autonomnu vrednost. Slikar ovu osobinu potencira ponavljanjem istih likovnih oblika: stepenica, kupatila, klupa i brojeva (Kupatilo u Bačkoj Topoli, 1965). Karlavarisove slike pružaju melanholičnu impresiju, gde su sve stvari u prirodi podređene fenomenu, misteriozne, nadrealne stvarnosti. Predmeti egzistiraju u prostoru bez čoveka; ostaje melanholija Karlavarisovog slikarskog sveta, gde je čovek tek posredno prisutan u predmetima, koji su jedini znaci njegove odsutnosti. Zidovi kuća nagriženi patinomom, sa plavim, žutim, tamnim i svetlim senkama, gde većito struji prolaznost vremena, ili ostaje praznina prostora, vode slikara u metafizičku spekulaciju. Razmišljanje o biti čoveka i postojanja na zemlji je osnovno pitanje kojim se Karlavaris bavi u svome slikarstvu. Putem intrespekcije svojim slikama on pokušava da pronađe odgovor na neka od tih pitanja.

ljubodrag janković jale

galerija grafičkog kolektiva

marija pušić

Slikarske koncepcije Ljubodraga Jankovića bazirane su na pretpostavci da je moguća obnova figuracije kroz delimično rekonstituisanje stila starih nizozemskih i renesansnih majstora ako se ta forma osavremeni novim sadržajem. Ova hipoteza ga je navela da se zatvori u mnirističke sheme, koje bi orijentacijom prema fantastici trebalo da se približe modernom izrazu. Međutim, ta istorijska maska deluje kao krinka iza koje se krije bezličnost; visprenost autorove imaginacije ne pokreće ove krute oblike. Njegov crteži su tvrdi, preopterećeni mrežom linija, sterilisani naporom da se oponaša preciznosot i oštrina starih gravera. Zbog

toga i deformacije deluju izveštačeno kao plod spekulativnog, smišljenog traženja, a ne kao ispovest otudene, napačene ličnosti, kao protest psihe razjedene apokaliptičkim strahom.

Nekoliko ekspanata baca drugo svetlo na stvaralački profil i mogućnosti autora. U paučinstim nitima Amorfine i Male biljke, u poetskoj intonaciji imaginarnog Predela nalazimo argumente koji navode na zaključak da Ljubodrag Janković otkriva istiniti lirizam vsoje prirode i crtačku suptilnost tek kada odbaci balast literarnih preokupacija i kliše izforsiranog tobožnjeg nadrealizma.

borka avramova

galerija ulus

ješa denegri

Borka Avramova pojavila se pre punu jednu deceniju kao skulptor koji je u realistički koncipiranom portretu tražio jednu elementarnu i gotovo etnički tipičnu karakterizaciju (»Šiptarinke«, »Makedonka« i dr.). Oko 1961. god. u varijantama »Bizona« ona sve odlučnije inklinira ka zatvorenim i krajnje jednostavnim volumenima u čijoj su blago povijenoj liniji konture, glatkoj obradi površini i naglašavanju unutarnjeg težišta mase bila sadržana neka opća iskustva arhivske organske morfologije. Djela nastala tokom poslednjih godina »Menada« »Prekinute

igre« vraćaju skulptora u jednu stiliziranu i u konceptualnom pogledu sasvim retardiranu figuraciju ili ga, kao prilikom nekih zahvata na plastici »Samuilov ratnik«, odvođe ka primjeni naknadnih i opisnih grafičkih intervencija na samoj površini krupne sintetizirane mase. Ovakav neravnomjeran razvojni put čini dosadašnji opus Avramove heterogenim, nedostatak jedne dublje koncentracije kao da sprječava skulptora da i u novijim djelima dostigne plastičku jezgrovitost i neposrednost ekspresije nekih svojih ranih portreta.

atrij doma sindikata

Nikola Manojlović, juli 1965.

atrij radničkog doma

Elena Lazinovska, august 1965.
Josip Demirović, septembar 1965.

atrij sponze

Romana Milutin, juli 1965.
Eugen Krstulović, 8. 8.—14. 8. 1965.
Aleksandar Jeremić-Cibe, 17. 9.—23. 9. 1965.
Dobrivoje Beljkašić, 24. 9.—2. 10. 1965.
Branka Brmbota—Greg Mar, septembar 1965.
Mira Keler — Dragutin Fradl — Karin Garmen, 8. 10.—16. 10. 1965.

umjetnička galerija

»8 slikara« 15. 7. —1. 9. 1965.
Izagači: Bojan Bem, Ivo Dužičić, Oton Gliha, Jože Horvat-Jaki, Nikola Keydl, Albin Ro-

dubrovnik

strana 117

levo

milan stanojević: u osvetljenom prostoru, 1965, litografija, 60x47

desno

bojan bem: kompozicija I

leonid žejka: hronometrija tiona, (detalj), 1964 ulje na platnu